

Több helyen találkoztam már 1856-os dátummal, amikor is az írások szerint Érsekújváron (Szlovákiában) beindult a képzés a cigányiskolában. Nemrégiben egy padláson, régi újságcikkek, könyvek között kotorásztam és találtam egy agyonsárgult újságcikk-maradványt. PhDr. Hofer Lajos tollából származott.

Nyomozásom eredménye annyi, hogy ő tanár volt az érsekújvári gimnáziumban. Mikor és mit tanított, egyelőre nem tudtam meg. Cikke alapján Kopácsy József hercegprímás alapította ezt az Érsekújvár-i iskolát mégpedig 1838-ban.

Küldetése az lett volna, hogy a cigánygyerekeket okítsa, nevelje. A monarchia, de Európa területén is egyedülálló volt ez az iskola a maga nemében. Akkor csak két tanítási évet ért meg.

1856-os évben már másodszor kezdte meg a munkáját ez az iskola és ekkor az volt a különlegessége, hogy az Érsekújvári tanítóképző gyakorló iskolája lett. Azért, hogy az akkori tapasztalatok szerint a legnehezebben nevelhető gyerekekkel való munkavégzésnél tehessenek szert a jövőbeni oktatók a tanítói gyakorlatra.

(A cigányokat vélték a legnehezebben kezelhetőeknek, aminek persze a nem ismeret volt az oka-ez, az én megjegyzésem.)

A magyar tanítóképzés történetében is (nem csak Szlovákia területén) egyedülálló volt ez az iskola. A legtöbb támogatást egy Zselízen (Szlovákia) született Farkas Nándor nevezetű paptól kapta. Nem tévesztendő össze azonos nevű névrokonaival.

EZ a Farkas Nándor 1827 október 19-én született Zselízen. Nagyszombatban tanult teológiát, később a bécsi Pázmáneumban fejezte azt be 1849-ben.

Az első cigányiskola Európában

Írta: Varjú Katalin

2016. január 06. szerda, 18:29

Farkas Nándort 1850-ben, október 28-án szentelték pappá. Nyergesújfalun kezdte káplánkodását, majd onnan került át Érsekújvárba.

A cigányiskolát látogató nebulóknak ruhákat szerzett, élelmezésükről is gondoskodott. Mindezt azzal az eltökélt szándékkal tette, hogy a cigányok megtanuljanak számolni, írni, olvasni és a keresztény kultúra alapjaival is tisztában legyenek. Mindent megmozgatott, hogy a cigányiskolát fenntartsa.

Az iskola minden erőfeszítése ellenére 1868-ban bezárt. Viszont már akkor megmutatta a cigányság lehetséges beilleszkedésének útját, annak megsegítésének lehetőségeit.